

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság Véleménye Az általános érdekű szolgáltatások független értékelése

(2008/C 162/10)

2007. február 16-án az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság úgy határozott, hogy Eljárási Szabályzata 29. cikkének (2) bekezdése alapján saját kezdeményezésű véleményt dolgoz ki a következő tárgyban:

Az általános érdekű szolgáltatások független értékelése.

A bizottsági munka előkészítésével megbízott „Közlekedés, energia, infrastruktúra és információs társadalom” szekció 2008. január 23-án elfogadta véleményét. (Előadó: Raymond HENCKS).

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2008. február 13–14-én tartott, 442. plenáris ülésén (a február 14-i ülésnapon) 162 szavazattal 24 ellenében, 11 tartózkodás mellett elfogadta az alábbi véleményt.

1. Következtetések és ajánlások

1.1 A szerződésnek az Európai Tanács által 2007. október 17–18-án elfogadott reformja nagy előrelépést jelent többek között az általános érdekű szolgáltatások terén, mivel az Unió működéséről szóló rendelkezésekbe bevezet egy az általános gazdasági érdekű szolgáltatásokról szóló, általános alkalmazású záradékot – amelyet az Európai Unió (EU) valamennyi politikájában alkalmazni kell, beleértve a belső piacot és a versenyt is – valamint egy a két szerződéshez csatolt jegyzőkönyvet, amely az általános érdekű szolgáltatások mindegyikét érinti, ideértve a nem gazdasági jellegű általános érdekű szolgáltatásokat is.

1.2 Az általános érdekű szolgáltatások, az általános gazdasági érdekű szolgáltatások és a nem gazdasági jellegű általános érdekű szolgáltatások egyaránt az összes polgár jólétét és alapvető jogainak érvényesülését szolgálják. Ezek a köz érdekében nyújtott szolgáltatások politikai döntések függvényei, és mint ilyenek, a jogalkotók felelősségi körébe tartoznak.

1.3 Ebből nemcsak az következik, hogy az Európai Uniónak és a tagállamoknak az a megerősített kötelezettsége, amely szerint őrökdenek az általános gazdasági érdekű szolgáltatások megfelelő működése felett, magában foglalja többek között e szolgáltatások teljesítményértékelésének fokozatos és dinamikus fejlesztését, hanem az is, hogy a döntéshozó intézményeknek világosan meg kell határozniuk a három említett elnevezés mögött meghúzódó fogalmakat, célkitűzéseket és feladatokat. Mindaddig, amíg ez nem történik meg, a teljesítményértékelések nem tudják biztosítani a polgárok számára az általuk a nemzeti és uniós szintű intézményektől joggal elvárt jogbiztonságot.

1.4 Az értékelés célja, hogy az általános gazdasági érdekű szolgáltatások hatékonyságát növelje, a polgárok és vállalatok változó igényeihez igazítsa, valamint hogy a hatóságokat a legmegfelelőbb választást lehetővé tevő eszközökkel ellássa; lényegi szerepe pedig a piac és a közérdek, valamint a gazdasági, szociális és környezeti célok közötti döntéshozatal harmonikus kialakításában áll.

1.5 Tekintettel az általános érdekű szolgáltatásoknak a társadalmi kirekesztés elleni küzdelemben, valamint a társadalmi igazságosság és védelem ösztönzésében – amelyek a szerződés értelmében éppen annyira az EU célkitűzései is – játszott fontos szerepére, rendszeres értékelésre van szükség nemcsak az általános gazdasági érdekű szolgáltatások – amelyek számára közösségi szabályozás van érvényben –, hanem a nem gazdasági jellegű általános érdekű szolgáltatások esetében is tagállami szinten.

1.6 A (gazdasági és nem gazdasági jellegű) általános érdekű szolgáltatások nemzeti, regionális vagy helyi szinten végzett értékelésének függetlennek és pluralistának kell lennie, érdemi tárgyalások alapján kell döntenie róla, le kell fednie a lisszaboni stratégia három pillérét, kritériumok sorozatán kell alapulnia, és olyan konzultáció tárgyát kell képeznie, amelybe valamennyi érintett felet bevonják.

1.7 Közösségi viszonylatban helyénvaló volna – a szubszidiaritás elvének tiszteletben tartása mellett – meghatározni az adatok cseréjének, összevetésének és összehasonlításának szabályait, valamint lendületet adni a független értékelésnek, ez pedig azáltal érhető el, ha az érintett szereplők képviselőivel folytatott párbeszéd során európai szinten harmonizált értékelési módszer kidolgozására kerül sor közös mutatók alapján.

1.8 Annak érdekében, hogy ez az értékelés helytálló és hasznos legyen, pluralista irányítócsoport felállítására van szükség, amely teljesen önállóan működik, és az Európai Bizottság, az Európai Parlament, a tagállamok EU melletti állandó képviselői, a Régiók Bizottsága, valamint az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság képviselőiből áll.

2. A jelenlegi helyzet

2.1 A szerződések értelmében az általános gazdasági érdekű szolgáltatások az Unió közös értékei közé tartoznak, különösen a társadalmi és területi kohézió területén nyújtott hozzájárulásuknak köszönhetően. Az Európai Tanács által 2007. október 17–18-án elfogadott reformszerződés azáltal erősíti ezt meg, hogy lehetővé teszi az Európai Parlament és az Európai Unió Tanácsa számára, hogy – rendeleteken keresztül – meghatározza azokat az elveket és feltételeket, amelyek segítségével az általános gazdasági érdekű szolgáltatások teljesíthetik feladatukat, a tagállamoknak e szolgáltatások végrehajtására és finanszírozására kiterjedő hatáskörének sérelme nélkül, valamint a tagállamok és a Közösség közötti megosztott felelősségre fektetve a hangsúlyt.

2.2 Ezáltal az Unióra és a tagállamokra hárul az a feladat, hogy – egyértelmű hatáskörük és a reformszerződés alkalmazási területeinek határain belül – ügyeljenek arra és megbizonyosodjanak afelől, hogy ezek a szolgáltatások hatékonyan, elvek alapján és különösen azon gazdasági és pénzügyi feltételek mellett működnek, amelyek feladataik teljesítését lehetővé teszik.

2.3 A reformszerződés végrehajtása során tehát az Európai Parlamentnek és az Európai Unió Tanácsának – jogalkotási eljárás keretében hozott rendelkezésekkel – kell majd meghatározni ezeket az elveket és feltételeket a szubszidiaritás és az arányosság elveinek alkalmazásával.

2.4 A reformszerződéshez csatolt, az általános érdekű szolgáltatásokról szóló jegyzőkönyv kiemeli a nemzeti, regionális és helyi hatóságok alapvető szerepét és széles mérlegelési jogkörét az általános gazdasági érdekű szolgáltatások nyújtása, kiszervezése és szervezése terén, a felhasználók igényeinek lehető legteljesebb figyelembevételével, valamint a jó minőség, magas fokú biztonság, megfizethetőség, egyenlő bánásmód, az egyetemes hozzáférés és a felhasználói jogok előmozdítását.

2.5 Ugyanez a jegyzőkönyv tesz elsődleges uniós joganyagban elsőként említést a nem gazdasági jellegű általános érdekű szolgáltatásokról. Hangsúlyozza, hogy e szolgáltatások nyújtása, kiszervezése és megszervezése tagállami hatáskörbe tartozik, és hogy a szerződések rendelkezései semmilyen módon nem sértik e területen ezt a hatáskört, úgyhogy a nem gazdasági jellegű általános érdekű szolgáltatások általában nem tartoznak a belső piac, a verseny és az állami támogatások szabályai alá, figyelembe véve, hogy a nemzeti hatáskör gyakorlását a közösségi jog általános alapelvei szabályozzák.

2.6 A gazdasági és nem gazdasági jellegű szolgáltatás közötti megkülönböztetést illetően a reformszerződés nem szolgál meghatározással, amelynek következményeként továbbra is az Európai Bíróság ítéleteire kell hagyatkozni, ezzel magyarázható a jelenlegi jogbizonytalanság. A polgárok sokat várnak az Európai Uniótól: gondoskodnia kell a jólét szintjének növekedéséről, az alapvető jogok garantálásáról és arról, hogy döntései nemzeti szinten ne jelentsenek visszalépést.

3. Miért kell az általános érdekű szolgáltatásokat értékelni?

3.1 A reformszerződés 14. cikkében lefektetett azon kötelezettségből, hogy gondoskodni kell az általános gazdasági érdekű szolgáltatások megfelelő működéséről, többek között e szolgáltatások teljesítményértékelésének dinamikus és fokozatos fejlesztése is következik.

3.2 Az EGSZB szerint egy általános gazdasági érdekű szolgáltatás akkor működik jól, amennyiben többek között

- megfelel olyan elveknek, mint az egyenlőség, az univerzalitás, a megközelíthetőség és a hozzáférhetőség, a megbízhatóság és a folyamatosság, a minőség és a hatékonyság, a felhasználói jogok védelme, valamint a gazdasági és társadalmi jólétezés,
- figyelembe veszi olyan felhasználói csoportok speciális igényeit, mint a fogyatékkal élők, az eltartottak, a hátrányos helyzetűek stb.

3.3 Még ha a reformszerződés nem is utal rá kifejezetten, az értékelésnek az a küldetése, hogy a szerződés által implicit módon sugallt éberség eszközévé váljon.

3.4 A tagállamoknak és az Uniónak meg kell határozni, valamint átlátható módon és megkülönböztetésmentesen ki kell igazítania a hatáskörébe tartozó területek általános gazdasági érdekű szolgáltatásainak feladatait és céljait, mindazoknak érde-

kében és általános megelégedésére, akiknek e szolgáltatások szólnak.

3.5 Annak ellenőrzésére, hogy az általános érdekű feladatok helyesen és hatékonyan teljesülnek-e, valamint hogy a célkitűzések – amelyek egymástól az általános érdekű szolgáltatások gazdasági vagy nem gazdasági jellegük alapján, vagy a szolgáltatás természete alapján különböznek – megvalósultak-e, vagy meg fognak-e valósulni, az illetékes hatóságnak létre kell hoznia egy olyan, e szolgáltatások teljesítményét, hatékonyságát és minőségét értékelő rendszert, amely túlmutat az egyszerű felméréseken és közvélemény-kutatásokon.

3.6 Az értékelés tehát elemzi és rendszeresen nyomon követi az általános érdekű feladatok hatékony megvalósítási feltételeit, tekintettel azok teljesítésére, valamint a fogyasztók, vállalkozások, polgárok és a társadalom igényeit kielégítő képességére, illetve az Unió célkitűzéseire, különösen a társadalmi, gazdasági és területi kohézió, a szociális piacgazdaság, a lisszaboni stratégia és az alapvető jogok gyakorlásának biztosítása területén.

3.7 Az általános gazdasági érdekű szolgáltatások esetében jellemző, hogy egyensúlyra törekednek:

- a piac és a közérdek között,
- a gazdasági, szociális és környezetvédelmi célkitűzések között,
- a felhasználók (egyéni felhasználók, ideértve a hátrányos helyzetű csoportokat, a vállalkozásokat, az önkormányzatokat stb.) között, akiknek nem ugyanaz a szükséglete, vagy az érdeke,
- az egyes tagállamok hatásköre és a közösségi integráció között.

3.8 Ezek az egyensúlyok a gazdasági és technológiai változások, az egyéni és kollektív szükségletek és elvárások fejlődése függvényében folyamatosan változnak a nemzeti adottságok, a földrajzi sajátosságok, valamint az ágazatbeli jellegzetességek változatossága közötti koherencia megteremtésére törekedve.

3.9 A teljesítményértékelés a szabályozástól eltérő funkció, ugyanakkor része is annak. A szabályozásnak érdeke, hogy helytálló értékelésekre támaszkodjon, és ilyeneket ösztönözzön. Ezzel egyidejűleg az értékelésnek lehetővé kell tennie a működési hiányosságok, az országonként változó minőségbeli és/vagy szolgáltatástípusbeli különbségek vizsgálatát; a hangsúlyt tehát a felhasználói és fogyasztói szükségletekhez és érdekekhez igazodó követelményeknek a gazdasági és technológiai környezet változásaival összhangban történő kiigazítására kell helyezni.

4. Mely szolgáltatásokat kell értékelni?

4.1 A számukra kijelölt célkitűzések és a különböző közösségi politikák végrehajtásában játszott szerepük fontossága miatt elengedhetetlen a rendszeres értékelés, nemcsak az általános gazdasági érdekű szolgáltatásokra vonatkozóan, amelyekre közösségi jogszabályok vonatkoznak, de azon általános érdekű szolgáltatások tekintetében is, amelyek részt vesznek az alapvető jogok tényleges érvényre juttatásában, és amelyeknek működése – az európai szociális modell sajátos közös értékeire utaló – szolidaritás elvén és az emberi méltóság tiszteletben tartásán alapul.

4.2 A reformszerződéshez mellékelt jegyzőkönyv megerősíti, hogy a nem gazdasági jellegű általános érdekű szolgáltatások a tagállamok kizárólagos hatáskörébe tartoznak, ezeket egyedül nemzeti, regionális vagy helyi szinten kell értékelni.

4.3 Márpedig tekintettel arra, hogy a nem gazdasági jellegű általános érdekű szolgáltatások – az általános gazdasági érdekű szolgáltatásokhoz hasonlóan – az Európai Unió számos célkitűzéséhez kapcsolódnak (az alapjogok tiszteletben tartása, a polgárok jólétének előmozdítása, társadalmi igazságosság és kohézió stb.), és hogy az Unió részben felelősséggel tartozik e célok megvalósításáért, legalább arra kell ügyelnie, hogy a tagállamok rendszeresen értékeljék e nem gazdasági jellegű általános érdekű szolgáltatások működését.

5. Az európai uniós intézmények megközelítése

5.1 A nizzai (2000. évi) és a laekeni (2001. évi) Európai Tanács során megállapodás született arról, hogy a közös érdekű általános szolgáltatások versenye és teljesítménye hatásának vizsgálatára hatékony és dinamikus értékelés kerül bevezetésre közösségi szinten, amely megfelelően tekintetbe veszi a nemzeti regionális és helyi sajátosságokat és hatásköröket.

5.2 Ezenkívül úgy ítélték meg, hogy ennek az értékelésnek a már létező struktúrák keretén belül kell megvalósulnia, többek között horizontális értékelések és ágazati jelentések révén, valamint az Európai Bizottság által készített, a gazdasági reformról szóló „Cardiffi jelentés” segítségével, továbbá figyelembe kell vennie a piaci struktúrákat és teljesítményeket, beleértve azokat a szempontokat, amelyek a foglalkoztatáshoz, a közszolgáltatás kötelezettségeinek gazdasági és szociális értékeléséhez, az általános érdekű szolgáltatások teljesítményéről szóló polgári és fogyasztói véleményekhez, illetve a liberalizációnak ezekre gyakorolt hatásához kapcsolódnak.

5.3 Az Európai Bizottság a 2001. évtől fogva egyik közleményében ⁽¹⁾ meghatározott metodológia alapján évente (kivéve 2003-ban) a hálózati iparágakra (villamos energia, gáz, elektronikus távközlés, postai szolgáltatások, légi és vasúti közlekedés) szorító horizontális értékelést készít, amely ugyanakkor nem nyerte el az összes szereplő tetszését: néhányan úgy vélekednek, hogy inkább a hálózati iparágak területén megvalósuló közösségi politika kerül értékelésre az iparágak teljesítménye helyett.

5.4 Az Európai Bizottság 2003-ban, az általános érdekű szolgáltatásokról szóló zöld könyv keretében nyilvános konzultációt indított annak meghatározására, hogy hogyan szervezze meg az értékelést, milyen szempontokat vegyen figyelembe, hogyan vonja be a polgárokat és javítsa az adatok minőségét. E konzultáció legfőbb következtetései alapján többdimenziós értékelésre és az értékelési mechanizmusok felülvizsgálatára lett volna szükség, de az Európai Bizottság szerint nem volt egyetértés abban, hogy ki végezze el ezt a feladatot.

5.5 Az általános érdekű szolgáltatásokról szóló fehér könyv ⁽²⁾ kiemeli az értékelés folyamatát, amelynek a jövőben, a közösségi jogalkotási keret bármiféle változtatása előtt kell megvalósulnia, különösen amennyiben a szolgáltatások liberalizálásáról van szó.

⁽¹⁾ A Bizottság közleménye: módszertani feljegyzés az általános gazdasági érdekű szolgáltatások horizontális vizsgálatáról COM(2002) 331 final, 2002. június 18.

⁽²⁾ A Bizottság közleménye: fehér könyv az általános érdekű szolgáltatásokról COM(2004) 374 final, 2004. december 15.

5.6 Az Európai Bizottság ebben a fehér könyvben elismeri azt a felelősséget, amelyet a közösségi intézményeknek kell vállalniuk – a közösségi szinten megvalósított ágazati szabályozási keret tárgyát képező szolgáltatások értékelése során – a nemzeti szinten beszerzett adatok segítségével. Nem zárja ki annak lehetőségét, hogy más területeken is közösségi szintű értékelésre kerüljön sor, és amennyiben ez megvalósul, bizonyos esetekben többletértéket hozhatna.

5.7 Végül az Európai Bizottság finanszírozott egy az értékelés módszertanáról szóló, mélyreható értékelő jelentést, amelyet külső tanácsadó cég végzett, és amelynek főbb következtetéseit majd a 2008-ra tervezett új közleményében foglalja össze.

5.8 Az Európai Bizottság szerint e külső ellenőrzés majd fel fogja mérni, hogy szükség van-e az európai uniós szintű általános gazdasági érdekű szolgáltatásokat nyújtó hálózati iparágak teljesítményének értékelésére, valamint olyan javaslatokat tesz majd, amelyek célja a horizontális értékelések javítása, és annak értékelése, hogy az Európai Bizottság – mint a horizontális értékelések szerzője – szerepe helytálló-e.

5.9 A közérdekű szolgáltatásokról szóló európai bizottsági közleményben ⁽³⁾ az Európai Bizottság „a döntéshozatali folyamat minősége és átláthatósága szempontjából fontosnak tartja, hogy rendszeres jelleggel végezzenek mélyreható értékeléseket, amelyek módszerét és eredményét a betekintés és ellenőrzés biztosítása érdekében nyilvánosságra hozzák.”

6. Az értékelés elvei és szempontjai

6.1 Az Európai Bizottság COM(2002) 331. sz. közleményében kötelezettséget vállalt az iránt, hogy be fogja vonni a civil társadalmat az általános érdekű szolgáltatások horizontális értékelésébe „a polgárok véleményének és annak alakulásának nyomon követésére irányuló állandó mechanizmus” révén, és hogy „az érintettekkel – ideértve a szociális partnereket is – ad hoc konzultációra kerül sor az egyes témákkal kapcsolatban”.

6.2 A társadalom fejlődése a – nem csak jogai elismerését, hanem sajátosságainak figyelembe vételét is elváró – közönségnek a megnőtt igényeit tükröző elvárásokban fejeződik ki. Az általános érdekű szolgáltatások megvalósításának módszerei szorosan függnek attól a társadalomtól, amelyben nyújtják őket.

6.3 A nemzeti, regionális és helyi szinten működő hatóságok által az általános érdekű szolgáltatások biztosítása érdekében alkalmazott struktúráknak és jogállásoknak a sokfélesége többdimenziójú értékelést tesz szükségessé.

6.4 A tagállami szintű értékelésnek ezenfelül pluralistának kell lennie, valamennyi résztvevőt és érintettet bevonva: az általános érdekű szolgáltatások meghatározásáért és megvalósításáért felelős hatóságokat, szabályozó hatóságokat, szolgáltatókat, fogyasztókat, szakszervezeteket, a civil társadalom stb. képviselőit.

⁽³⁾ „Az” Egységes piac a 21. századi Európa számára „című közlemény kíséretében európai bizottsági közlemény – Általános érdekű szolgáltatások, beleértve az általános érdekű szociális szolgáltatásokat: új európai kötelezettségvállalás” COM(2007) 725 final, 2007. november 20.

6.5 Ennek az értékelésnek – pluralista jellege mellett – függetlennek kell lennie, és tükröznie kell az ellentéteket, mivel a különböző érintettek nem ugyanabban érdekeltek, sőt bizonyos esetekben érdekeik egymással ellentétesek, valamint eltérő módon férnek hozzá az információkhoz és rendelkeznek szakudással.

6.6 Ezért nem lehet az általános érdekű szolgáltatások gazdasági és szociális hatékonyságát, tevékenységét és teljesítményét egyetlen szempont, jelen esetben tehát a versenyszabályok szempontja alapján megítélni, hanem szempontok egész sorára van szükség.

6.7 Ahogy azt a CIRIEC és a CEEP a 2000. évben európai bizottsági felkérésre készített tanulmányában⁽⁴⁾ hangsúlyozza, az értékelésnek kizárólag azon kitűzött célok és feladatok vonatkozásában van értelme, amelyek a meghatározás három forrásából – a fogyasztó, a polgár és a közösség – erednek, valamint három összetevőből – a személyi alapjogok gyakorlásának biztosítása, társadalmi és területi kohézió, illetve az állami politikák meghatározása és irányítása – állnak.

6.8 Az értékelésnek le kell fednie a lisszaboni stratégia három – gazdasági, szociális és környezetvédelmi – pillérét, és ezzel párhuzamosan figyelembe kell vennie a belső piac, a verseny, a fogyasztóvédelem, a foglalkoztatás és az egyes érintett ágazati politikák területeivel kapcsolatos politikákat.

6.9 Az értékelést tehát több szempont szerint kell elvégezni, és az a következőkről kell, hogy szóljon:

- a közszolgáltatási kötelezettségek rendszerének és a szolgáltatás végzésére szóló megbízátnak a meghatározása,
- az egyetemes szolgáltatáshoz, vagy az annak végzésére szóló megbízátnak kapcsolódó, az ajánlattételhez szükséges dokumentáció(k) vagy kötelezettségek szolgáltató(k) általi megfelelő megvalósítása,
- az ár, a minőség és a szolgáltatások hozzáférhetősége a fogyasztókkal élők számára, valamint a felhasználók kielégítése
- a pozitív és negatív externáliák,
- az állami politika célkitűzéseinek megvalósítása,
- a jogi korlátozásokra választ adó rendelkezések végrehajtása.

6.10 Fontos lesz tehát az ismeretek közvetítése és a valós gyakorlatok értékelése, valamint az intézkedéseknek a különböző felhasználói típusokra gyakorolt hatásának felmérése, ami megszüntethetné a szolgáltatók, a szabályozó hatóságok és a fogyasztók közötti kapcsolatot jellemző információk strukturális egyensúlytalanságát.

Kelt Brüsszelben, 2008. február 14-én.

7. Az értékelés végrehajtása

7.1 Az értékelési rendszernek az értékelő hatóság által nemzeti vagy helyi szinten kidolgozott időszaki jelentésekre kell támaszkodnia, amelyet a fenti elvek alapján a tagállamok hajtanak végre.

7.2 Közösségi szinten meg kell határozni az adatok cseréjének, összevetésének, összehasonlításának és koordinálásának szabályait. Az Unió feladata lesz tehát, hogy – a szubszidiaritás elvének és a reformszerződéshez csatolt jegyzőkönyvben felsorolt elvek tiszteletben tartása mellett – lendületet adjon a független értékelésnek. Ezt azáltal érheti el, ha az érintettek képviselőivel folytatott párbeszéd során kidolgoz egy európai szinten harmonizált, közös mutatókra épülő értékelési módszert, valamint működésének eszközeit.

7.3 Annak érdekében, hogy az értékelés helytálló és hasznos legyen, pluralista irányítócsoport felállítására van szükség, amelyben valamennyi érdekelt képviselve van (állami hatóságok, szociális partnerek, szolgáltatók, szabályozó hatóságok, fogyasztók – felhasználók és vállalatok – szakszervezetek), amely közösségi szinten az Európai Bizottság, az Európai Parlament, a tagállamok EU melletti állandó képviselői, a Régiók Bizottsága, valamint az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság képviselőiből állhatna.

7.4 Az irányítócsoportnak a következő feladatai lennének:

- az értékelés módszertanának kidolgozása,
- a mutatók meghatározása,
- az elkészítendő tanulmányok ajánlattételéhez szükséges dokumentáció feltételeinek kidolgozása,
- e tanulmányok megrendelése több szakvéleményre alapozva,
- a jelentések kritikai elemzése,
- ajánlások megfogalmazása,
- az eredmények terjesztése.

7.5 A viták évente megrendezett, az általános gazdasági érdekű szolgáltatások teljesítményéről szóló konferencia formájában valósulhatnak meg, annak mintájára, amelyet néhány éve az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság a hálózati iparágak témájában szervez, vagy amelyre a tavaszi európai szociális csúcstalálkozó egyidejűleg kerülhetne sor.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság

elnöke

Dimitris DIMITRIADIS

⁽⁴⁾ A CIRIEC/CEEP tanulmánya „Általános érdekű gazdasági szolgáltatások Európában: szabályozás, finanszírozás, értékelés, bevált gyakorlatok” <http://www.ulg.ac.be/ciriec/fr/telechargements/Synthese.pdf>.
CIRIEC: A Köztulajdonú, Szociális és Szövetkezeti Gazdaság Nemzetközi Kutató- és Tájékoztatóközpontja.
CEEP: Állami Vállalatok és Általános Gazdasági Érdekű Vállalkozások Európai Központja.